

Viaje a la Luna

© Silvia Poch

guió cinematogràfic
Federico García Lorca
dramatúrgia i direcció
Marta Pazos
projecte IT Teatre

03/02 – 14/02**Gràcia**

Oklahoma, 1989. Algú troba un manuscrit en una tauleta de nit. És *Viaje a la Luna*, un guió cinematogràfic inèdit de Lorca –l'únic que va escriure el poeta i dramaturg granadí– que havia estat amagat durant seixanta anys. El text era propietat de la vídua d'Emilio Amero, pintor i director surrealista mexicà que va conèixer Lorca el 1929 a Nova York. Lorca va escriure 72 seqüències a mà en un quadern ratllat i va regalar el text a Amero. «Fes el que vulguis amb això», sembla que li va dir. Amero no va arribar mai a rodar la pel·lícula.

Viaje a la Luna és una successió d'escenes surrealistes aparentment inconexes, però que en realitat conformen una espessa xarxa de símbols que connecten de ple amb l'univers lorquià: dones endolades, arlequins, frenesí nocturn, un nen que plora, homes en carrerons foscos, vòmit, violència... Escrit durant la seva estada a Nova York, fa l'efecte que Lorca va bolcar en aquest text certs símbols i imatges impactants que va destil·lar del seu imaginari novaiorquès, tot i que no va poder o no va voler escapar de la rica simbologia relacionada amb la seva infància, les seves frustracions infantils, el seu dolor. En llegir el text hom té la sensació d'estar entrant en un món afectat per la velocitat, la tècnica i l'agressivitat, on prenen gran importància les nocions de viatge –per l'espai i pel temps–, de desplaçament i de dislocació, també interior.

En aquest entramat oníric, les imatges sexuals es combinen amb les imatges violentes de persones i animals maltractats i situacions inquietants, perilloses, però també hi surten flors i petons "cursis" de cinema. En algunes seqüències el text té aparença d'escriptura automàtica o de primer esborrany. En qualsevol cas, no és un guió cinematogràfic a l'ús. Encara que hi apareguin algunes indicacions tècniques, és essencialment un text poètic.

Per moments somni, per moments malson, *Viaje a la Luna* va estar dormint durant moltes dècades esperant per ser despertat.

Sadurní Vergés

L'Institut del Teatre dona l'alternativa als alumnes graduats en interpretació dels últims 5 anys al projecte IT teatre, en el qual munten cada any un espectacle conduïts per un artista de renom.

Aquesta vegada, l'elegida és la directora gallega Marta Pazos, d'una impecable trajectòria en l'escena contemporània d'aquí i també francesa.

S'han fet molts lorcas. Per què fer-ne un altre ara i aquí?

No ho he fet mai cap Lorca. *Viaje a la Luna* és un text que no està escrit per al teatre, sinó per al cinema, i això em connecta molt amb la manera com entenc les arts escèniques: un diàleg constant entre totes les arts. Per mi suposa un repte capbussar-me en el Lorca d'un moment de la seva vida en què intentava reinventar-se i desprendre's de la pell de la seva literatura anterior per cercar altres formes de fer emergir el seu art, les seves paraules, les seves idees. El que em va seduir més del text és que és un viatge interior. També la seva lluita amb el llegat, amb la tradició i amb els grans temes de la seva literatura –la dona lorquià, la mort, la vida, la passió–, però no amb una traducció en paraula escènica, sinó a través de la imatge, enllaçant-ho amb allò psíquic. També em va seduir perquè té a veure amb el que estic fent ara amb la meua trajectòria, que és un gir personal cap a tot això. Em semblava molt pertinent fer-ho amb aquest grup de creadors ara que estem immersos en una crisi planetària. Un moment molt ric, d'altra banda. De fet, Lorca va presenciar el crac del 29 a Nova York i va escriure el text aquell mateix any. El frenesí actual connecta en essència amb el que devia viure ell.

Hi ha una intenció molt clara sobre l'artesanía, l'ofici, el fer a través de les eines pròpies del teatre.

Un Lorca sense text és una provocació?

No ho veig com una provocació, sinó com una experimentació amb el seu art, com també ho feia amb els dibuixos i la música. Es tracta d'expressar la seva poètica de forma exponencial, una poètica que per si mateixa ja era provocadora i visionària. Per això és tan interessant, perquè connecta amb el seu interior, amb el seu món personal. Per tant, sí que és una provocació, i al mateix temps no ho és.

Proposes una lectura del guió cinematogràfic de Lorca des d'un punt de vista plàstic. Què veurem en escena?

En escena veurem la materialització escènica de les imatges que es plantegen a les seqüències del text de Lorca, gairebé com si estiguéssim en un plató cinematogràfic dels anys 20 construint el que la càmera veuria, o com el plató de *Le Voyage dans la Lune* [Viatge a la Lluna] de Méliès. Hi ha una intenció molt clara sobre l'artesanía, l'ofici, el fer a través de les eines pròpies del teatre i d'aquesta manera connectar amb l'univers cinematogràfic. Les posades en escena les entenc així. Bec molt del cine. És molt gratificant per mi poder fer les sobreposicions, els diferents plans, el frenesí, els tràmings i trobar com traduir-ho tot al llenguatge de l'escena, sense que se'n perdi l'essència. És un repte, però és molt plaent.

Heu fet un procés de creació compartit amb els alumnes graduats de l'Institut del Teatre. Com ha estat i què t'ha aportat?

Per mi ha estat fonamental que la construcció d'aquest projecte partís del treball amb els graduats de l'Institut del Teatre. M'he permès obrir portes del procés creatiu que generalment no comparteixo. Durant tot el procés hem tingut damunt de la taula les preguntes "Què és ser artista ara?", "Què és fer art ara?", "Com es fa?". El simple fet de posar aquestes qüestions damunt de la taula ha provocat que estiguéssim durant tot el procés fent i desfent, construint i desconstruint i parlant tota l'estona sobre el pensament que això detonava. M'he qüestionat molt el meu propi paper com a artista. Crec que hauria estat radicalment diferent si ho hagués fet amb un altre tipus d'elenc, perquè no m'hauria permès aquest qüestionament constant. La temptació quan tens aquest text a les mans és posar-te a muntar-lo de seguida, però en aquest cas hi ha hagut molta cura en no anar de pressa i molta precisió en cada etapa de la creació artística i el qüestionament de la metodologia. La construcció ha estat deliciosa per mi, un aprenentatge personal i artístic enorme. Treballar amb diferents generacions m'ha colpejat, m'ha tornat l'esperança. He vist una evolució molt gran en l'elenc. A part de la preparació o el rigor tècnic que tenen, he descobert grans artistes, tot i la seva joventut, amb una densitat i una importància a l'hora de plantejar les seves idees que impressiona.

@martapazoss

#itteatre

#ViajeaLaLuna

HORARI

De dimecres a divendres
a les 20.00 h
Dissabte a les 17.00 h
i a les 20.00 h
Diumenge a les 18.00 h
11/02 a les 16.00 h

DURADA APROXIMADA

1 h 30'

LLOC

Gràcia

IDIOMA

Espectacle sense text

ACCESSIBILITAT

12/02 audiodescripció

PER SABER-NE MÉS

Llegeix el guió original

INTÈRPRETS

Laia Alberch, Marc Domingo,
Rut Girona, Cristina Martínez,
Clara Mingueza,
Mariona Rodríguez, Gal·la Sabaté
i Paula Sunyer

COORDINADORS IT TEATRE

Joan Cusó i Ramon Simó

AJUDANTS DE DIRECCIÓ

Sadurní Vergés i Àlex Pereira

ASSISTENT DE VESTUARI

Oriol Corral

ESPÀI ESCÈNIC I IL·LUMINACIÓ

Cube.bz

ALUMNA EN PRÀCTIQUES

D'ATREZZO

Aroa Ortiz

VESTUARI

Alejandra Lorenzo

CONSTRUCCIÓ

D'ESCENOGRAFIA

Enric Masgrau i Cube.bz

COREOGRAFIA

Amaranta Velarde

COPRODUCCIÓ

Teatre Lliure i Institut del Teatre

de la Diputació de Barcelona

SUPPORT DRAMATÚRGIC

Montse Triola

ASSESSORAMENT ARTÍSTIC

Voadora

Entitat concertada amb

Membre de

Mitjans patrocinadors

Mitjans col·laboradors

932 289 747 · INFO@TEATRELLIURE.COM

CARRER MONTSENY, 47

Aquest document està dissenyat per ser llegit al mòbil. Estalvia't d'imprimir-lo i tot el planeta t'ho agrairà.

visita aquí el nostre web